

เทศน์เช้า วันที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๖๐

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนฺโต

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองขวาง อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

ตั้งใจฟังธรรมะ วันนี้วันพระ วันพระ วันโกน ชาวพุทธต้องแสวงหาบุญกุศลใส่หัวใจของตน ถ้าแสวงหาบุญกุศลใส่หัวใจของตน เวลาเราเกิดมา ฤดูกาลมันก็เปลี่ยนแปลงไป วันหนึ่งยามเช้าอากาศดี กลางวัน ป่า เย็น แล้วก็ค่ำ เวลาอากาศมันไม่ดี อากาศมันดีเราก็ชอบ นี่ก็เหมือนกัน ชีวิตของเรามันต้องมีหนักมีเบา มีสิ่งที่แสวงหาทางโลก เราก็แสวงหาของเราเพื่อประโยชน์กับเรา เราก็ต้องแสวงหาบุญกุศลใส่หัวใจของเรา เพราะบุญกุศลทำให้เราเกิดเป็นมนุษย์ เกิดเป็นมนุษย์ เกิดมาพบพระพุทธศาสนา พระพุทธศาสนาสอนเรื่องอะไร สอนเรื่องหัวใจของเรา ใจ สอนเรื่องความสุขความทุกข์ในใจนี้ แต่สอนเรื่องความสุขความทุกข์ในใจนี้ เราก็ไปศึกษากัน ก็ศึกษากันมาว่าสิ่งนั้นเป็นธรรมะๆ เวลาหัวใจที่มันเป็นทุกข์ หัวใจที่เป็นกิเลสตัดหาความทะยานอยากที่มันบีบคั้นอยู่นี้ ไม่ได้มองว่าสิ่งนี้เป็นกิเลสตัดหาความทะยานอยาก

เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้เองโดยชอบ คำว่า “ตรัสรู้เองโดยชอบ” เวลาทุกข์เวลาสุขในหัวใจ เวลาคนมีปัญญามันต้องใช้สติปัญญาของมันแก้ไขในหัวใจของเขา มันต้องใช้ปัญญาของเราแก้ไขในหัวใจของเรา

แต่ถ้าระดับของท่าน เรามาวัดมา เราทำบุญกุศลของเรา ทำบุญกุศลระดับของท่าน ความเสียสละขึ้นมา เสียสละขึ้นมาทำไม เสียสละขึ้นมาเพื่อตัดแปลงนิสัยของเรา คัดแปลงนิสัยของเราอย่าให้เห็นแก่ตัว เวลาเราสอนลูกหลานของเรา เวลาไปโรงเรียน อย่าลักของเขา อย่ารังแกเขา มีน้ำใจต่อเขา ความมีน้ำใจต่อกันๆ พระพุทธศาสนาสอนลงที่นี้ไง สอนถึงการให้เสียสละ ใจ สอนให้นึกถึงน้ำใจของคน ใจ เวลาใจของคน สิ่งที่น่าใจมันยิ่งใหญ่

สิ่งที่จิตเวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะ เวลาเกิดมาเกิด จิตนี้มันมาเกิด เวลาเกิดขึ้นมา ได้ใจของแม่น้ำสเปิร์มของพ่อ แล้วจิตปฏิสนธิขึ้นมา มันสร้างเนื้อสร้างตัวขึ้นมาเป็นตัวอ่อน แล้วก็โตเป็นเด็ก น้อย เป็นทารกเกิดขึ้นมา พ่อแม่ก็ให้วิชาการ พ่อแม่ก็ให้อาหาร ให้ทุกๆ อย่างขึ้นมาเพื่อให้เขามี

ความสุขใจ พ่อแม่ก็ปรารถนาให้ลูกเรามีความสุขทั้งนั้นนะ พ่อแม่ก็ปรารถนาให้ลูกเราอยู่ในสังคมได้เท่านั้นนะ พ่อแม่ก็ปรารถนาเท่านั้นนะ พ่อแม่ต้องการเท่านั้นใช่ไหม

ธรรมะสอนก็สอนเรื่องชีวิตของเรานี่ไง ถ้าสอนเรื่องชีวิตของเรา เวลาฝึกฝนๆ วันนี้เวลามาวัดมาวา เวลาพระตักอาหารมันก็ต้องมีสติสัมปชัญญะ จะบอกว่ามันไม่มีมารยาท เขาบอกว่า มันไม่มีวัฒนธรรม แหม! ของทำมาคืดๆ มันต้องมีวัฒนธรรม

ไอ้วัฒนธรรมทางโลกนั้นนะ เพราะเราไปเกรงใจกิเลสใจ เวลาเกรงใจกิเลส เราทำสิ่งใดขึ้นมาก็ถูบนหน้าปะจมูก ทำสิ่งใดไม่ได้ทั้งนั้น ทำคุณงามความดีไม่ได้ก็เหนียวรั้งกันไว้ เวลาเราจะทำความชั่วไม่มีใครห้ามเลย เวลาความชั่ว ทุกคนผลัดใส่ใส่ไปเลย แต่เวลาทำความดีนี้เหนียวรั้งกันไว้ๆ เห็นไหม

มันต้องฝึกหัด มันเป็นขั้นเป็นตอนของมันใจ ถ้าเป็นขั้นเป็นตอนของเราละ ฆราวาสธรรม ฆราวาสธรรมของเรา เราก้แสวงหาบุญกุศลของเราเพื่อเรา นี่เพื่อเราๆ เพื่อบุญกุศล เพื่อเรา เพื่อให้ชีวิตนี้ไม่ทุกข์ยากจนเกินไปนัก ถ้าชีวิตนี้ไม่ทุกข์ยากจนเกินไปนักนะ เรามีศีลมีธรรมของเราในหัวใจ กลิ่นของศีลกลิ่นของธรรมหอมทวนลมใช่ไหม

ถ้าคนนิสัยดี คนมีน้ำใจต่อคนนะ เขาตกทุกข์ได้ยากจะมีคนคุ้มครองดูแลเขา นี่ไง หลวงตา ท่านบอกใจ เวลาทำบุญกุศลขึ้นมา เวลาตกทุกข์ได้ยากขึ้นมา บุญกุศลของเราจะคุ้มครองเรา จะช่วยเหลือเจือจานเรา คนคืดๆ ตกน้ำไม่ไหล ตกไฟไม่ไหม้ใจ แต่ถ้าคนมันเห็นแก่ตัว เวลาเขาทุกข์ยากขึ้นมา ทุกคนปล่อยปละละเลยให้เขาไปเพราะว่าหนักแผ่นดินๆ

เวลาคนชั่วมันตายไป แผ่นดินมันสูงขึ้น เวลาคนดีมันตายไป ทุกคนเสียดายอาลัยอาวรณ์ เสียดายอาลัยอาวรณ์ เขาก็ไปตามอายุขัยของเขา ถ้าเขาไปตามอายุขัยของเขา จิตนี้เวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะ

นี่พูดถึงว่า เวลาพระพุทธศาสนาสอนตั้งแต่เริ่มต้นปัญหาในครอบครัว สอนตั้งแต่ความเป็นอยู่ สอนขึ้นมา แล้วถ้าผู้ที่มีสติมีปัญญาขึ้นมา ไปวัดไปวา วันพระๆ มันต้องมีหนักมีเบา ถ้าหนักของเราก้เข้มขันของเรา ถ้าเบาที่ชีวิตส่วนตัวของเราละ มันต้องมีหนักมีเบา มันต้องมีมีดีมีสว่าง มันมีดีมีชั่ว เราต้องฝึนหัวใจของเราเพื่อประโยชน์กับเราใจ เพื่อประโยชน์กับเรา เพื่อประโยชน์กับดวงใจดวงนี้

ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว การเสียดละทานก็เป็นบุญกุศล เป็นอามิส เวลาประพฤติปฏิบัติขึ้นมา เรามาวัดมาวาเพื่อวัดหัวใจของเราไง ถ้าวัดหัวใจของเรา มันเกิดศีล เกิดสมาธิ เกิดปัญญา นะ ถ้าวัดศีล สมาธิ ปัญญา เกิดจากการภาวนา เกิดปัญญาของเราเนะ

เวลาศึกษาๆ สาวก สาวกะ ผู้ที่ได้ยินได้ฟังใจ ได้ยินได้ฟัง ศึกษาธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ศึกษาามาเพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติ

เวลาศึกษามาแล้ว ศึกษาแล้วก็สบายใจ ฉันทิโยประกาศติดไว้แล้ว ฉันทิโยจะทำตัวอย่างไรก็ได้ อันนั้นศึกษามาแล้วไรประโยชน์? แต่คนที่ศึกษาน้อยศึกษามากก็แล้วแต่ แต่เขาตั้งกติกากับชีวิตของเขา เขาตั้งกฎเกณฑ์กับชีวิตของเขา เขาพยายามทำชีวิตของเขาให้ดีขึ้น ทำชีวิตของเขาให้ดีขึ้นไหม ทำให้ดีขึ้นมันได้ที่ไหนละ เห็นไหม พ่อแม่ก็ปลื้มใจ พ่อแม่ก็ดีใจนั่นแหละ มันก็เป็นเรื่องชื่อเสียงของวงศ์ตระกูล แต่ถ้าเป็นความจริงๆ ความจริงมันเกิดที่ใจดวงนี้ไง ใจดวงนี้มันทุกข์มันยากนี่ ถ้ามันมีสติ มีสมาธิ มีปัญญาขึ้นมา มันจะทุกข์จะยากไปได้อย่างไร

คนเรา คุณติ คนที่เป็นช่าง ช่างสิ่งใดก็แล้วแต่ เครื่องใช้ไม้สอยของเขา เขาซ่อมแซมบำรุงรักษาทั้งนั้นนะ คนที่เป็นช่างเขาไม่กลัวเครื่องใช้ไม้สอยของเขาชำรุดเสียหายเลย เพราะเขาซ่อมแซมได้ แต่คนที่ไม่เป็นช่าง สิ่งใดที่เราจะเสียหายขึ้นไป โอ๊ย! เราเป็นทุกข์เป็นร้อนนะ ถ้าเสียหายแล้วมันหยุดหมดเลย ทุกอย่างเดินไปไม่ได้เลยเสียหายหมดเลย

นี่ก็เหมือนกัน ถ้าเขามีสติมีปัญญา เขาก็เหมือนกับช่าง เขาเหมือนกับช่าง เขาซ่อมแซมชีวิตของเขา เขาซ่อมแซมความรู้สึคนึกคิดของเขา เขาซ่อมแซมคุณงามความดีของเขาให้เจริญออกมาขึ้นมาไง นี่ไง เราก็ฝึกหัดๆ ให้เป็นช่าง

นายช่างใหญ่คือองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เวลาท่านฝึกหัดท่านปฏิบัติดัดแปลงใจของท่านมาก่อน ท่านดัดแปลงในใจของท่าน ท่านทำสำเร็จแล้วท่านถึงมาสอนพวกเราไง ถ้ามาสอนพวกเรา เห็นไหม ปรารถนามา เวลาความทุกข์ความยากของท่าน เกิดมาแล้วได้เป็นกษัตริย์ เห็นคนเกิด คนแก่ คนเจ็บ คนตาย เราต้องเป็นเช่นนั้นหรือ

ถ้าเราต้องเป็นเช่นนั้นหรือ ก็เหมือนเป็นคนที่ยังตรอก เวลาจนตรอก ท่านก็ค้นคว้าของท่านจนท่านสำเร็จของท่าน ท่านชำระล้างอวิชชาความไม่รู้จริงในใจของท่าน มันเสวยวิมุตติสุขๆ สำเร็จแล้วเสวยวิมุตติสุข เห็นไหม คุณติ ความเป็นสุขอย่างนั้น ความสุขที่โลกนี้หาไม่เจอใจ

ท่านเป็นผู้พบเป็นองค์แรกใจ แล้วท่านก็ปรารถนาหรือสัตว์ขันธ์ตัว ไปเทศน์บัญญัติจักขุ ไปเทศน์ยสะ ๖๑ องค์ เป็นพระอรหันต์ทั้งนั้นเลย นี่มันยืนยันว่าสิ่งที่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้ขึ้นมามันเป็นจริง เป็นสิ่งที่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้ขึ้นมาแล้วสั่งสอนได้ แล้วสิ่งที่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้แล้ว พวกสาวกสาวกจะทำได้ ทำได้ สิ่งที่ทำได้นั้นก็เป็นความจริงขึ้นมา ถ้าเป็นความจริงขึ้นมา

เราก็เป็นมนุษย์เหมือนกัน ถ้าเราเป็นมนุษย์ขึ้นมา สิ่งที่เราศึกษามาแล้วศึกษาเป็นแนวทาง ถ้าแนวทาง สิ่งที่จะเป็นจริงขึ้นมาเกิดจากการกระทำ อย่างเช่นวันนี้มาวัด ใครเป็นคนทำ สิ่งที่เราทำ เราก็บอกว่าเราทำฯ นะ

แต่ถ้าเป็นธรรมชาติขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าจะ จิตมันทำ มีเจตนา มา เกิดจากความคิด ความคิดเกิดจากจิต ถ้าความคิดเกิดจากจิตแล้ว เรามีเจตนาแล้ว เราต้องเตรียมตัวเราถึงจะมาวัดได้ใช่ไหม ถ้าเรามาวัดมาว่า สิ่งที่เราทำมันเป็นเรื่องดีแล้ว แล้วเวลาวัตถุทำเสร็จแล้วมันไปลงที่ไหนล่ะ มันก็ไปลงที่ใจดวงนั้นแหละ ใจดวงนั้นนะ ใจที่เวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะ คนทำมันถึงเป็นผลของคนคนนั้นใจ ใครทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว ใครคิดดี ผลก็ตอบสนองสิ่งที่ดี เพราะมันคิดแล้วมันมีความสุข ใครคิดชั่ว คิดแล้วมันก็เป็นความทุกข์ในหัวใจ มันแผดเผามันเร่าร้อน นี่ใจใครทำละ แล้วใครเป็นคนได้ละ จิตดวงนั้นเป็นคนได้ นี่ใจ สิ่งที่เรามาวัดมาว่า เราทำก็เพื่อเหตุนี้

มาวัดมาว่าได้เสียสละทานของเรา เสียสละทานด้วยมาตรฐานของหัวใจของคนมันแตกต่างกันใช่ไหม คนที่มีศรัทธาความเชื่อมั่นคนของเขา เขาทำแล้วเขาก็ปลื้มใจของเขา คนที่ยังเป็นปานกลาง ปานกลางก็ยังขวนขวายเอา คนที่ใจเกียจคร้านก็ชักจูงกันมา ผลบุญๆ มันแตกต่างกันโดยปริยายไหม ผู้ให้ ผู้ให้มีความศรัทธาหมอง มีความพอใจ มีต่างๆ ผู้รับเสร็จแล้วเป็นสมบัติสาธารณะ รับแล้วเป็นของของสงฆ์ เราแจกจ่ายแจกกัน เห็นไหม นี่ผู้ที่ทรงศีลทรงธรรม

สิ่งมีชีวิตต้องการอาหาร ต้องการปัจจัย ๔ เราให้อาหารเพื่อดำรงชีพ การดำรงชีพอันนี้ดำรงชีพไว้เพื่อประพฤติปฏิบัติ เวลาประพฤติปฏิบัติ ถวายสมณะ สมณะได้ตัดแบ่งแล้ว ให้ถึงสามเณรถึงคฤหัสถ์ มันเป็นปัจจัยเครื่องอาศัยที่ดำรงชีพไป ดำรงชีพไว้ทำไม ดำรงชีพไว้เป็นบัณฑิตใจ บัณฑิตคือค้นคว้าแสวงหาของเราไป ไม่ใช่ดำรงชีพแบบพาลชนไป พาลชนเอาโรคเอาเปรียบต่างๆ

บีบคั้นเป็นความทุกข์ความยากใจ ถ้ามันเป็นสติปัญญาขึ้นมา มันจะมีสติปัญญาขึ้นมาแบบนี้ไง ถ้ามีสติปัญญาขึ้นมาแบบนี้

เขาบอกว่า เวลาบอกปัญญาภายนอก ภายใน ใต้อันภายนอกทั้งนั้นนะ ก็ข้าวปลาอาหารมันอยู่ข้างนอก มันจะเป็นภายในได้อย่างไร มันอยู่ข้างนอกทั้งนั้นนะ เวลาเห็นกาย ภายนอก ภายใน ภายนอก ภายใน ภายนอก ภายในมันเกิดจากตรงไหนละ

ภายนอก ภายในมันเกิดจากองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไปร้อยคัมมา ๖ ปีนะ ทุกข์ๆ ยากๆ แสนยากมาขนาดไหน เขาว่าเจ้าลัทธิต่างๆ เก่งไปหมดเลย องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไปแสวงหาทั้งหมดเลย มันแก้ก็ไม่ได้ มาศึกษากับอาหารคาวส อุทกคาวส ได้สมาบัติ ๖ สมาบัติ ๘ “เจ้าชายสิทธัตถะมีความรู้เสมอเรา มีความเห็นเสมอเรา เป็นอาจารย์สอนได้” เจ้าชายสิทธัตถะปฏิเสธทั้งนั้นนะ

เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าจะตรัสรู้ธรรมขึ้นมาเนะ บุพเพนิวาสานุสติญาณ การระลึกชาติได้ ความระลึกชาติได้เกิดจากอะไร เกิดจากทำความสงบ ได้สมาบัติ ๖ สมาบัติ ๘ มาก่อน เวลาละทิ้งสมาบัติ ๖ สมาบัติ ๘ มาทำสมาธิสมาธิ จิตมันสงบระงับเข้ามา จิตเดิมแท้นี้ผ่องใส เข้าไปสู่จิตเดิมแท้ จิตเดิมแท้นี้เวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะ จิตเดิมแท้นี้พอเข้าไปสู่จิต ยังไม่ได้เกิดปัญญา มันเกิดกำลังของจิต บุพเพนิวาสานุสติญาณ เกิดองค์ความรู้ขึ้นมา ฤทธิชีไพรในสมัยพุทธกาลก็ระลึกชาติได้ไง กภาพเทวาก็ระลึกชาติได้

เวลาในปัจจุบันนี้ใครระลึกชาติได้เราตื่นตื่น ไปกดคอมพิวเตอร์ ไปประมวลผลเอาที่คอมพิวเตอร์เราก็ได้ มันจะมีคุณประโยชน์แค่ไหน นี่ไง บุพเพนิวาสานุสติญาณ ระลึกชาติอดีตชาติไป ไม่จบ เพราะมันไม่มีต้นไม่มีปลาย ดึงกลับมา

พอดึงกลับมา จตุปปาตญาณ เข้าไปคอมพิวเตอร์ประมวลผลเลย ภาวะอากาศมันจะเกิดขึ้นมา สภาวะโลกร้อนต่อไปอนาคต ประมวลผลได้เลย มันมีที่มาที่ไปทั้งนั้นนะ ก็ดึงกลับมา พอดึงกลับมา ทำความสงบของใจให้มากขึ้น เวลาเข้าสู่นี้ไง ภายนอก ภายในใจ ที่อังกั้นนักใจ ปัญญาภายนอก ปัญญาภายใน ปัญญา นี้ไง ปัญญาอะไรของเอ็ง ภายนอกทั้งนั้นนะถ้าไม่มีสัมมาสมาธิ

เวลาทำสมาธิขึ้นมา เวลาเกิดจิตตั้งมั่น จิตตั้งมั่นมีกำลังขึ้นมา เวลาถึงมาอาสวัคขยญาณ อาสวัคขยญาณคืออะไร อาสวัคขยญาณ ญาณหยั่งรู้ ญาณนี้มันเกิดได้อย่างไร ญาณหยั่งรู้มันเกิดมาจากไหน

เวลาภายนอก ภายใน พุดกันปากเปียกปากแฉะ ภายนอก ภายใน...คิดออกมาภายนอก ทั้งหมด มันจะเป็นภายในได้ต่อเมื่อทำความสงบระงับเข้ามา ถ้าสงบระงับเข้ามาต้องเป็น สัมมาสมาธิ สัมมาสมาธิขึ้นมา เพราะสมาธิมันมีมิจฉา มิจฉา คุณิ มันสงบระงับขึ้นมา แต่ไม่มีสติสัมปชัญญะที่สามารถจะโน้มนำให้มันเห็นสติปัญญา ๔ ได้ ไม่มีการควบคุมได้ คุณิ แสงเลเซอร์ถ้าไม่มีการควบคุมมันจะยิงไปที่ไหน นี่กำลังของจิตที่มันมีกำลังขึ้นมาแล้วมันจะเกิดประโยชน์ขึ้นมาได้อย่างไร เวลาจะเกิดประโยชน์ขึ้นมาแล้ว น้อมไปๆ น้อมไปเห็นกาย เห็นเวทนา เห็นจิต เห็นธรรมตามความเป็นจริง

การเห็นกายๆ โรงพยาบาลศิริราชผ่าตัดทุกวันเลย ไปดูอาจารย์ใหญ่ในห้องสิ เต็มไปหมดเลย กายใหม่ นั่นนะ ดองเอาไว้ด้วย เห็นหมด จับต้องได้ เผาได้ด้วย สับหรือทำทุกวันเลย

แต่เวลาจิตมันเห็น เหมือนเรา ใครสำนึกได้ว่าเราทำความผิด ทำความไม่ดีกับใคร ถ้าสำนึกได้นะ เราจะเสียใจ ไม่ควรทำเลย ยิ่งทำอะไรให้พ่อแม่เจ็บช้ำน้ำใจ ถ้าระลึกได้นะ จะเสียใจมาก แต่ถ้าระลึกไม่ได้นะ มันโต้แย้งว่าพ่อแม่ไม่รักเรา พ่อแม่ลำเอียง แต่ถ้าวันไหนมันสำนึกได้ว่าพ่อแม่รักเรามาก แล้วเรารู้ว่าเราทำความผิดพลาดกับพ่อแม่มาก เราจะเสียใจ

เวลาทำความสงบของใจเข้ามาๆ พอจิตเห็นอาการของจิต จิตเห็นกายขึ้นมา เห็นกายคือเห็นความผิดพลาดของเรา เห็นกายคือเห็นกายของเรา เห็นกายที่ว่าจิตนี้ปฏิสนธิเวียนว่ายตายเกิดในวิภวัญญะ เวลาเกิดมันเกิดกำเนิด ๔ ได้เกิดในไข่ ในครรภ์ ในน้ำคร่ำ ในโอปปาติกะ การกำเนิดนี้ถึงได้สภาพร่างกายนี้มา การได้สภาพร่างกายนี้มา ก็ของกูๆ กูแน่ กูเก่ง กูยิ่งใหญ่ มันก็ส่งออกไปทั้งหมด เห็นไหม ปัญญาส่งออกทั้งนั้น

วันไหนมีสัมมาสมาธิ วันไหนมีจิตตั้งมั่นขึ้นมา พอไปเห็นตามความเป็นจริงขึ้นมาเนะ จิตเห็นอาการของจิต จิตเห็นกาย เห็นเวทนา เห็นจิต เห็นธรรมตามความเป็นจริง มันจะสะท้อนหัวใจ สะท้อนกิเลส เหมือนลูกที่เข้าใจพ่อแม่ผิด แล้วเวลามันเห็นว่าพ่อแม่ไม่ได้เป็นตามที่เราคิด เวลามันสำนึกได้มันสะท้อนใจ มันสะท้อนใจ

นี่ก็เหมือนกัน เวลาจิตเห็นอาการของจิต จิตเห็นกาย เห็นกายนี้กายของเราแท้ๆ กายของเรา กายที่เราได้เกิดมาเป็นมนุษย์ เกิดมาพบพระพุทธศาสนา เราได้เกิดมาเป็นคน กายของเรานี้ แต่ ความเห็นผิดของจิตมันไปยึดมันนะ สักกายทิฏฐิความเห็นผิดของจิตที่มันไปยึดไปเกาะ เวลาไป ยึดไปเกาะ ถ้ามันจะตัดมันต้องตัดกันด้วยปัญญาใช่ไหม แต่แค่เราเห็น เราจับต้องมันได้ แค่เห็น แค่จับต้องสติปัญญา ๔ ตามความเป็นจริงได้มันสะท้อนหัวใจนะ โอ้โฮ! น้ำหูน้ำตาไหลพราก เวลาคนมันเห็นจริงๆ ตามความเป็นจริงมันต้องเป็นแบบนี้ไง

ไอ้ที่ว่าเห็นกายๆ...วิปัสสนิก ใครก็นึกได้ ใครก็คาดหมายได้ ใครก็ทำได้ ทำกันพอเป็นพิธี ศึกษาามีความรู้แล้วก็สร้างภาพ สร้างภาพขึ้นมา พุดถึงมันเสียหายไหม มันก็ไม่เสียหาย คำว่า “ไม่เสียหาย” ไม่เสียหายจากที่ว่าคนที่เขาไม่ปฏิบัติเลย ไม่ภาวนาเลย เขาก็ไม่ได้สิ่งใดเป็นขึ้นเป็น อันไหนไหม เวลามาประพฤติปฏิบัติมันก็มีความผิดพลาดเป็นเรื่องธรรมดาไป

แต่ถ้ามีครูบาอาจารย์ท่านทำตามความเป็นจริงนะ ท่านก็บอกว่าสิ่งนั้นมันเป็นการจุด ประกาย สารตั้งต้น สารตั้งต้นเวลาเราพิจารณาแล้ว จิตสงบแล้วเราเห็นกายของเราไม่ได้ ก็ให้นึก เอาให้นึกขึ้นมาก่อน นึกในสมาธิไป

เขาบอกสมาธิคิดไม่ได้

สมาธิคิดไม่ได้ มันเกิดปัญญาได้อย่างไร เวลาปัญญาเกิดในสมาธิเป็นอย่างไร นี่ถ้าคนเป็น

“เวลาคิดฟุ้งซ่านๆ ต้องให้หยุดคิด เวลาหยุดคิด พอหยุดคิดเป็นสมาธิ เราคิดไม่ได้”... ไอ้คิด ไม่ได้คืออวัจค์ ไอ้คิดไม่ได้คือมันภาวนาไม่เป็น มันเป็นมิจฉา

ถ้าเป็นสัมมา สัมมาเป็นอย่างไร สัมมา มันพยายามน้อมนำให้จิตใจเราเป็นอย่างไร ถ้าจิตใจ เราเข้าสู่สัจจะเข้าสู่ความจริงมันจะเกิดมรรคเกิดผลไป มันจะเกิดภาวนามยปัญญา เวลาปัญญามัน เกิดขึ้น

เวลาศึกษามาๆ เป็นความจำทั้งนั้นนะ แล้วความจำก็สร้างภาพวิปัสสนิกทั้งนั้นนะ ถ้ามันเป็นจริงขึ้นมา สติ สมาธิ ปัญญา ปัญญาอย่างนี้ปัญญาที่เกิดจากการภาวนา ภาวนาเกิดขึ้นมันจะ มหัสัจจระย มหัสัจจระยหัวใจนี้นัก

นี่ไง เวลาเกิดมาๆ คนที่ต่ำต้อย เกิดมาจะสูงส่ง สูงต่ำค่าขาวขนาดไหน นั่นมันเป็นผลของ
เวรของกรรมทั้งนั้น รูปสมบัติ คุณสมบัติ สมบัติอันนี้ นี่ไง รูปสมบัติที่เกิดขึ้นมาจากบุญจากกุศล
แต่ถ้ามันเป็นจริงๆ ขึ้นมา มันเกิดจากการกระทำ เกิดจากความเป็นจริง นี่เป็นจริง ปัญญาที่มัน
เกิดขึ้น ภาวนามยปัญญา นี่แก่นของศาสนา

ศาสนานี้ เราเกิดมาเป็นชาวพุทธ เวลาวันพระมาวัด มรดกธรรม มรดกขององค์สมเด็จพระ
สัมมาสัมพุทธเจ้าฝากไว้กับบริษัท ๔ ภิกษุ ภิกษุณี อุบาสก อุบาสิกา เราได้พินัยกรรมกันมานะ
เราเป็นเจ้าของศาสนานะ แต่เราจะฟื้นฟูขึ้นมาให้เป็นความจริง ให้เป็นสัจจะเป็นความจริง
อย่างไร ถ้าเป็นความจริงก็เป็นความจริงในหัวใจนี้ไง นี่อัตตสมบัติ สมบัติที่แท้จริง สมบัติที่
เกิดขึ้นจากจิตดวงนี้ จิตดวงนี้เกิดขึ้นได้ด้วยการประพฤติปฏิบัติ เกิดได้จากการขวนขวาย เกิดได้
จากการกระทำ อยู่ที่วาสนาคนมากน้อยแค่ไหน มีอำนาจวาสนามากน้อยแค่ไหนก็จะได้ผล
เท่านั้นที่การกระทำอย่างนั้น ทำขึ้นมาให้เป็นสมบัติของเราไง เวลาเราทำ เราทำตรงนี้

การเกิดมา เกิดผลของวิญญูะมีสูงมีต่ำนะ พระโศภิตสัตว์ๆ ภูษชาติใดเกิดมาเป็นสัตว์ก็ได้
เป็นมนุษย์ก็ได้ เป็นเทวดาก็ได้ สิ่งต่างๆ เห็นไหม แต่เวลาการกระทำ กระทำขึ้นมาแล้วเราต้องมา
ภาวนามยปัญญา มาประพฤติปฏิบัติด้วยสัจจะด้วยความจริง มันถึงจะเป็นผลของคนคนนั้น เรา
ถึงต้องมีการกระทำตรงนั้นไง

ฉะนั้น ศาสนานี้มันมีตั้งแต่สูง ต่ำ ปานกลาง มากมายมหาศาล อยู่ที่อำนาจวาสนาของคน
มากน้อยแค่ไหนที่จะเอาทรัพย์สมบัติอันนั้นไง มรดกที่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า
ประทานไว้ให้ไง ฝากศาสนาไว้กับภิกษุ ภิกษุณี อุบาสก อุบาสิกา แล้วใครฟื้นฟู ใครกระทำ
ขึ้นมาได้ในหัวใจคนนั้น คนคนนั้นจะมีคุณธรรมในใจ เอวัง